Sport- en beweegbeleid

2025 tot 2030

Gemeente Echt-Susteren

Inhoudsopgave

Voorwoord 3

Inleiding 5
- Proces
- Sport als middel en als doel
- Positie sport- en Beweegbeleid
- Rol gemeente

Initiatieven & Subsidies 6

Landelijk trends sport en bewegen 9

Hoe sportief is Echt-Susteren 10
- Voldoen aan de beweegrichtlijn 1
- Wekelijks sporten 1
- Lid van een sportbond 2

Missie en ambitie 13
- Missie
- Ambitie

Sport en bewegen voor iedereen 14
- Waarom
- Doelen

Vitale Sport- en beweegaanbieders 15
- Waarom
- Doelen

Sportief opgroeien 16
- Waarom
- Doelen

Waarde van sport en bewegen 17
- Waarom
- Doelen

Sportinfrastructuur 18
- Waarom
- Doelen

Van papier naar uitvoering 19

Financieel kader 19

Voorwoord

Als wethouder van de gemeente Echt-Susteren, zie ik het als mijn taak om ervoor te zorgen dat sport en bewegen een centrale rol krijgen in het leven van onze inwoners. Sport is niet alleen goed voor onze gezondheid, maar het verbindt mensen ook en draagt bij aan een levendige gemeenschap.

Ik geloof sterk in de kracht van samenwerking en participatie. Als gemeenschap kunnen we zoveel bereiken wanneer we onze ideeën en energie bundelen. Daarom wil ik een luisterend oor bieden aan alle sportaanbieders, scholen, buurtbewoners en maatschappelijke organisaties. Samen kunnen we kijken naar wat er nodig is om sport en bewegen voor iedereen toegankelijk te maken, ongeacht leeftijd, achtergrond of vaardigheids niveau.

Ik wil een cultuur van beweging creëren, waarin mensen worden gestimuleerd om dagelijks actief te zijn, of het nu gaat om wandelen, fietsen of deelnemen aan georganiseerde activiteiten.

Maar bovenal wil ik dat sport en bewegen leuk is. Het moet een bron van plezier en ontspanning zijn voor jong en oud. Laten we samen werken aan een gemeente waarin iedereen de kans krijgt om zijn passie voor sport te ontdekken en te omarmen. Met jullie input, steun en enthousiasme ben ik ervan overtuigd dat we geweldige dingen kunnen bereiken. Laten we er samen voor gaan!

Kim Leurs
Wethouder Sport

Inleiding

Welkom bij het sport- en beweegbeleid van Echt-Susteren voor de periode 2025 tot en met 2030. Met een sterke visie op het bevorderen van een gezonde en actieve levensstijl voor alle inwoners, staat dit beleidsplan centraal in het streven naar een bloeiende samenleving. In de komende 6 jaar richten we ons op het versterken van een inclusieve en stimulerende omgeving die sport en bewegen bevordert op elk niveau en in alle levensfasen. Om dit te bereiken hebben we 5 pijlers geformuleerd. Door middel van deze pijlers geven we duiding aan onze ambities en schetsen we richting voor de uitvoering hiervan. Volgend op dit sport- en beweegbeleid wordt een uitvoeringsprogramma opgesteld. In het uitvoeringsprogramma wordt beschreven op welke wijze er uitvoering wordt gegeven aan de ambities in het voorliggende sport- en beweegbeleid. Dit sport- en beweegbeleid richt zich met name op de software (organisatie) van sport en bewegen (sportstimulering) en minder op de hardware (infrastructuur).

Proces

Tijdens het proces om te komen tot het voorliggend beleid is het van belang dat het sport- en beweegbeleid draagvlak heeft 'in het veld' en aansluit bij 'wat er speelt in Echt-Susteren'. Er zijn bijeenkomsten georganiseerd met onder andere sportverenigingen, commerciële en ongeorganiseerde sport- en beweegaanbieders, maatschappelijke organisaties, Menswel, het kernteam Sport en Preventie en de gemeente. Tijdens deze bijeenkomsten is waardevolle informatie opgehaald. Deze informatie is vervolgens vertaald naar dit sport- en beweegbeleid.

Sport als middel en als doel

De laatste jaren zien we een verschuiving waarbij sport niet alleen als doel op zich wordt beschouwd, maar steeds vaker ook als middel wordt ingezet. De Sport Toekomstverkenning (RIVM/SCP) laat zien dat sport zowel als doel op zich kan dienen, maar ook als middel om bredere maatschappelijke doelen te bereiken. Dit sport- en beweegbeleid is opgesteld met beide perspectieven in gedachten, waarbij sport- en bewegen in Echt-Susteren zowel als doel op zichzelf wordt ingezet, maar ook als middel om bredere sociale en gezondheid gerelateerde doelstellingen te bereiken. Daarbij komen de financiële middelen niet alleen uit sport maar kan het ook zijn dat andere beleidsterreinen financieel bijdragen om sport als middel in te zetten.

Positie sport- en beweegbeleid

Door dit sport- en beweegbeleid in te zetten, brengen we niet alleen Echt-Susteren in beweging, maar dragen we ook bij aan bredere beleidsdoelstellingen op het gebied van gezondheid, leefstijl en participatie. Het beleid staat daarom in verbinding met andere ontwikkelingen binnen deze beleidsterreinen.

Rol gemeente

In het realiseren van de beleidsdoelstellingen hebben wij als gemeente Echt-Susteren een vooraanstaande rol. Wij vervullen daarbij de rol van facilitator, regisseur en aanjager. Vanuit de faciliterende rol scheppen we de (juiste) randvoorwaarden om het beleid tot uitvoering te brengen. Zo worden financiële middelen beschikbaar gesteld. Als regisseur leggen we verbindingen tussen het sport- en beweegbeleid en andere beleidsterreinen van de gemeente Echt-Susteren. Vanuit deze verbindende rol brengen we ook mensen en organisaties bij elkaar en stimuleren we samenwerking met en tussen partners in de uitvoering van het beleid. Als aanjager nemen we het initiatief, enthousiasmeren en motiveren we zowel partners als inwoners om in beweging te komen.

Initiatieven & Subsidies

Binnen dit hoofdstuk beschrijven we enkele initiatieven op het gebied van sport en gezondheid waarmee Echt-Susteren aan de slag is en benoemen we de belangrijkste subsidies voor sport en bewegen.

Sportakkoord

Om de sport in Nederland toekomstbestendig te maken is het Nationaal Sportakkoord gesloten. In het verlengde van dit akkoord hebben vrijwel alle gemeenten in Nederland een lokaal Sportakkoord gesloten. Ook Echt-Susteren heeft een lokaal Sportakkoord waarin samen met (maatschappelijke) partners ambities en acties zijn geformuleerd om meer inwoners van Echt-Susteren in beweging te krijgen.

Op 1 april 2023 is Sportakkoord II van start gegaan. Het landelijke Sportakkoord is er om sport toegankelijk te maken voor iedereen, in iedere gemeente. Via lokale sportakkoorden spreken partijen uit de sport, maatschappelijke organisaties, bedrijven en de gemeente af hoe zij met elkaar de eigen sport- en beweegambities kunnen bereiken.

Preventie akkoord

Echt-Susteren sluit zich aan bij het Preventieakkoord. In dit akkoord zijn afspraken gemaakt met betrekking tot overgewicht, overmatig alcoholgebruik en om roken te verminderen. In Echt-Susteren is er een kerngroep die zowel gaat over het Sportakkoord als het Preventieakkoord.

Gezond en Actief Leven Akkoord

Het ministerie van VWS, de VNG, Zorgverzekeraars Nederland en GGD GHOR Nederland hebben het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) opgesteld. Met het GALA wordt ingezet op het terugdringen van gezondheidsachterstanden, een gezonde fysieke leefomgeving die uitnodigt tot bewegen en ontmoeten, het versterken van de sociale basis, een gezonde leefstijl, versterking van de mentale weerbaarheid en mentale gezondheid en vitaal ouder worden.
Met het GALA voert gemeente Echt-Susteren een integraal preventief gezondheidsbeleid uit. Met de hieraan gekoppelde Brede SPUK-regeling (vanaf 2023) worden de geldstromen die zich richten op bovengenoemde thema's gebundeld.

Brede Regeling Combinatiefuncties

Door gebruik te maken van de Brede Regeling Combinatiefuncties (BRC) geven gemeenten uitvoering aan lokaal sport- en beweegbeleid. Buurtsportcoaches kunnen bijdragen aan het bereiken van geformuleerde doelstellingen binnen het sport- en beweegbeleid. Door een meer integrale inzet kunnen zelfs doelstellingen binnen andere beleidsterreinen bereikt worden, bijvoorbeeld in het sociaal domein.
Deelname aan de BRC is van meerwaarde voor het lokale sport- en beweegbeleid en vergroot de kansen voor sport en bewegen als middel binnen andere beleidsterreinen. De BRC valt vanaf 2023 onder de brede SPUK-regeling. De gemeente Echt-Susteren maakt gebruik van de BRC.

Jongeren op Gezond Gewicht

Jongeren op Gezond Gewicht (JOGG) streeft ernaar om de leefomgeving van kinderen en jongeren gezonder te maken. Deze landelijke aanpak wordt lokaal uitgerold. JOGG wil dat alle kinderen en jongeren van 0 tot en met 19 jaar opgroeien in een gezonde leefomgeving waar aandacht is voor een gezonde leefstijl. Gezond eten, water drinken, genoeg bewegen en goed slapen, daar draait het bij JOGG om.
Het is een aanpak waarbij gemeenten, maatschappelijke organisaties en bedrijven samenwerken. Ook Echt-Susteren is 'JOGG-gemeente'.

Jeugdfonds Sport & Cultuur

Het Jeugdfonds is er voor kinderen en jongeren die opgroeien in gezinnen met weinig geld of geldzorgen. Voor deze kinderen betalen zij het lesgeld of de contributie van de vereniging of aanbieder.
Zo geeft Jeugdfonds Sport & Cultuur alle kinderen en jongeren de kans om lid te worden van een sport- of cultuurclub. De gemeente Echt-Susteren is deelnemer aan het Jeugdfonds Sport & Cultuur.

Volwassenenfonds Sport & Cultuur

Het volwassenenfonds vindt dat iedereen in Nederland moet kunnen profiteren van de kracht van sport en cultuur. Het Volwassenenfonds Sport & Cultuur zorgt ervoor dat het lesgeld en/of materialen worden betaald voor volwassenen die leven rond het bestaansminimum.
De gemeente Echt-Susteren is deelnemer aan het Volwassenenfonds Sport & Cultuur.

Sportparkmanager

Op Leisurepark de Bandert wordt een sportparkmanager gepositioneerd. De sportparkmanager heeft als doel het bevorderen van samenwerking tussen gebruikers van het park, vernieuwing en doorontwikkeling van het aanbod, profileren van het park in de regio, vergroten van de maatschappelijke en commerciële waarde van het park om inkomsten te genereren. De inzet van sportparkmanagement wordt als pilot uitgevoerd voor een periode van twee jaar.
Gedurende de pilot kunnen we ervaring opdoen met het parkmanagementmodel en dit verder ontwikkelen op basis van praktijkervaringen. Daarbij onderzoeken we ook hoe succesvolle principes van parkmanagement als blauwdruk op andere sportlocaties binnen de gemeente kunnen worden toegepast.

Verenigingsondersteuning

In Echt-Susteren speelt de verenigingsondersteuner een belangrijke rol in het versterken van de lokale sportverenigingen. De verenigingsondersteuner biedt praktische ondersteuning aan sportverenigingen, draagt bij aan het verbeteren van de communicatie tussen de verenigingen en de gemeente, en ondersteunt bij het ontwikkelen van nieuwe initiatieven en projecten. Door gerichte verenigingsondersteuning kunnen sportverenigingen hun activiteiten efficiënter uitvoeren en een breder publiek bereiken, wat bijdraagt aan een hogere sportdeelname in de gemeente.

Healthy Life

Healthy Life is een ketenaanpak waarbij een gecombineerde leefstijlinterventie (GLI) wordt aangeboden met als doel het aanpakken van overgewicht en obesitas en achterliggende problematiek(en) bij volwassenen van 18 jaar en ouder. Het programma richt zich op zowel voeding als op bewegen.

Subsidies

We willen sport en beweging voor iedereen in Echt-Susteren toegankelijk maken. Daarom bieden we subsidies aan voor activiteiten op het gebied van sport, welzijn en cultuur. Verenigingen, stichtingen of particulieren kunnen subsidie aanvragen als ze iets organiseren voor onze inwoners. Het gaat hierbij om activiteiten die bijdragen aan de gezondheid, het welzijn of de sociale samenhang in de gemeente. De belangrijkste subsidieregelingen voor sportverenigingen zijn:

• Subsidieregeling Sportverenigingen

De subsidieregeling voor sportverenigingen in Echt-Susteren ondersteunt verenigingen bij het aanbieden van kwalitatieve en toegankelijke sportactiviteiten. Het doel is om sportdeelname te bevorderen en bij te dragen aan de gezondheid en sociale cohesie van de inwoners. De subsidie biedt financiële ondersteuning voor verenigingen om hun vaste kosten te dekken. Hiermee wil de gemeente drempels verlagen en ervoor zorgen dat iedereen de kans krijgt om deel te nemen aan georganiseerde sport. De regeling draagt bij aan een vitale en actieve gemeenschap.

• Subsidieverordening investeringskosten sportaccommodaties

De subsidieverordening voor investeringen in sportaccommodaties helpt sportverenigingen om hun accommodaties te verbeteren of uit te breiden. Dit draagt bij aan veilige, toegankelijke en moderne sportfaciliteiten voor iedereen in onze gemeente. Het doel is om meer mensen te laten sporten door de kwaliteit van de sportomgeving te verhogen. Zo stimuleren we een gezonde en actieve levensstijl voor alle inwoners.

Landelijk trends sport en bewegen

Binnen dit hoofdstuk gaan we in op de landelijke trends ten aanzien van sport en bewegen.

Sportverenigingen en ondernemende sportaanbieders

In Nederland daalt het aantal sportverenigingen, terwijl het aantal leden per vereniging toeneemt. Momenteel is ongeveer 33% van de Nederlanders lid van een sportvereniging, maar naar verwachting zal dit percentage tegen 2030 dalen naar 19%. Deze daling is voornamelijk te wijten aan een groeiende voorkeur om individueel of anders georganiseerd te sporten (ondernemende sportaanbieders).

Recente gegevens van Sportenbewegenincijfers.nl bevestigen deze trends. Hoewel deze ontwikkelingen de traditionele verenigingsstructuur minder vanzelfsprekend maken voor sportbeoefening, laten sportverenigingen veerkracht zien. De sportverenigingen zetten vaak sport niet alleen meer in als doel maar steeds vaker als middel. Sportverenigingen hebben een grote sociaal maatschappelijke rol. Het is dan ook niet de verwachting en niet wenselijk dat sportverenigingen zullen verdwijnen.

De bevindingen uit het onderzoek van het Platform Ondernemende Sportaanbieders (POS) in 2024 laten zien dat er een duidelijke verschuiving is in het sportgedrag van mensen, vooral bij degenen die hun ervaren gezondheid als slecht tot zeer slecht beoordelen. Een groot deel van deze groep, namelijk 65%, kiest ervoor om te sporten bij een ondernemende sportaanbieder. Het overige deel sport bij een vereniging of individueel.

Uit dit onderzoek blijkt ook dat een aanzienlijk aantal mensen met een chronische aandoening en beperking de voorkeur geeft aan sporten bij een ondernemende sportaanbieder (53%). De overige groep sport bij een vereniging of individueel.

Dit suggereert dat ondernemende sportaanbieders mogelijk beter in staat zijn om programma's en faciliteiten aan te bieden die geschikt zijn voor mensen met specifieke gezondheidsbehoeften.

Motivatie voor sporten

Voor jeugd is plezier de belangrijkste motivatie om te sporten, terwijl dit bij volwassenen vooral gaat om de gezondheid en conditie te behouden. Niet-sportende volwassenen willen vooral gaan sporten vanwege positieve effecten op gezondheid.

Jeugd versus volwassenen

Volgens Zo Sport Nederland 2022 van NOC*NSF is 54% van de jeugd lid van een sportvereniging. Bij volwassenen sport 34% ongeorganiseerd. Dat is in deze doelgroep de meest voorkomende manier van sporten. Het ongeorganiseerd sporten daalde zowel bij volwassenen (8%) als bij jeugd (3%). Sporten bij een vereniging groeide met 6% in de jeugd en groeide bij de volwassenen met 4%.

Vrijwilligerswerk

Sportenbewegenincijfers.nl laat zien dat het vrijwilligerswerk de afgelopen jaren nagenoeg gelijk is gebleven. In 2012 was 11% van de totale bevolking vrijwilliger bij een sportvereniging. In 2022 was dit 9%.

Hoe sportief is Echt-Susteren

Dat sport en bewegen goed voor je is, dat is inmiddels wel bekend. Maar hoeveel moet je eigenlijk bewegen om gezond te blijven. Het antwoord hierop wordt gegeven door de gezondheidsraad. Deze heeft de Nederlandse beweegrichtlijnen opgesteld waarin staat hoeveel jeugd, volwassenen en ouderen dienen te bewegen. **Maar hoe sportief is Echt-Susteren?**

Hoeveel kan ik bewegen om gezond te blijven?

Jeugd 4 tot 18 jaar

1 uur per dag matig intensief bewegen

Matig intensief is als je ademhaling sneller wordt.

3x per week spier- en botversterkende activiteiten

Zoals volleybal, dansen, buiten spelen en fietsen.

2,5 uur per week matig intensief bewegen

Verspreid het bewegen over meerdere dagen.

Volwassenen en ouderen

2x per week spier- en botversterkende activiteiten

Voor ouderen in combinatie met balansoefeningen.

Voldoen aan de beweegrichtlijn[1]

Het percentage van personen van 18 jaar en ouder dat voldoet aan de beweegrichtlijn.

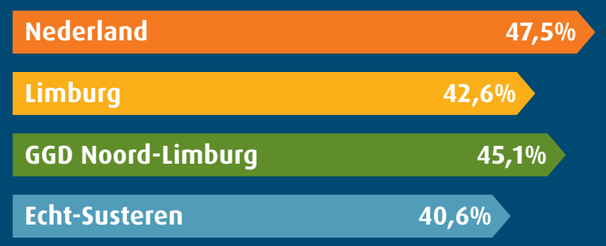

Het percentage van inwoners van 18 jaar en ouder in Echt-Susteren dat voldoet aan de beweegrichtlijn ligt lager dan zowel het landelijke gemiddelde als het provinciale. Dit verschil kan wijzen op een lokaal minder actieve leefstijl en ruimte voor verbetering. Het is belangrijk om in het uitvoeringsprogramma specifiek te kijken naar de behoeften van bepaalde groepen, zoals bijvoorbeeld ouderen, die meer baat hebben bij gerichte activiteiten zoals balansoefeningen.

1 Gezondheidsmonitor Volwassenen en Ouderen 2022, GGD'en, CBS en RIVM

Wekelijks sporten[1]

Het percentage van personen van 18 jaar en ouder dat minstens een keer per week aan sport doet.

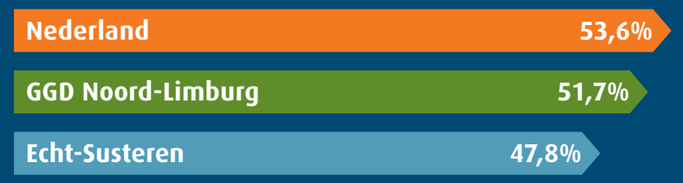

Het aantal wekelijkse sporters in Echt-Susteren is lager dan het landelijke gemiddelde en ook iets lager dan het gemiddelde binnen de GGD regio. Dit kan te maken hebben met diverse factoren, zoals bewustwording en motivatie, gezondheidsproblemen, infrastructuur, sociaal-economische factoren en demografie. In Echt-Susteren is er een hogere grijze druk (42,7%) dan het gemiddelde van Nederland (30,6%) en de GGD regio (37,5%). Ouderen zijn minder geneigd om regelmatig te sporten.
Het onderstreept de noodzaak om sportdeelname te stimuleren en barrières voor inwoners te verminderen door sportfaciliteiten en -activiteiten nog beter af te stemmen op hun behoeften.

Lid van een sportbond[2] | Echt-Susteren | Nederland

Het percentage personen dat lid is van een of meer van de 77 bij NOC*NSF aangesloten sportbonden. Personen met meerdere lidmaatschappen tellen maar één keer mee. Naarmate de leeftijd stijgt neemt het aantal leden af.

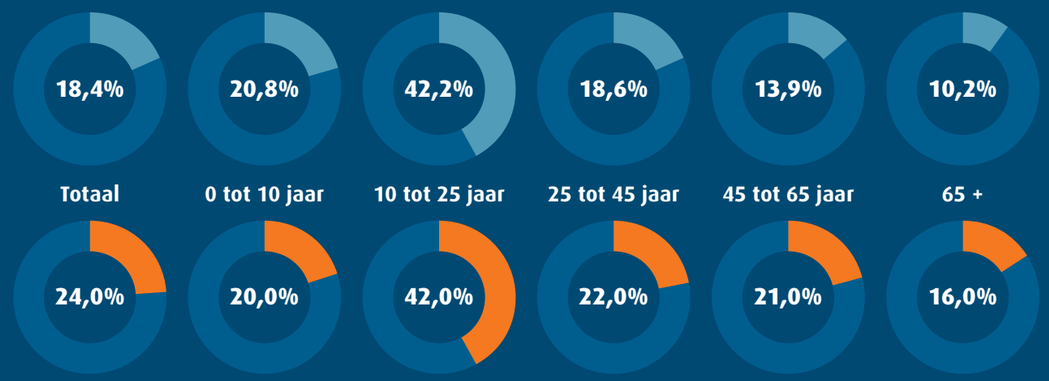

In Echt-Susteren is het percentage personen dat lid is van een sportbond lager dan het landelijk gemiddelde. Over alle leeftijdscategorieën heen bedraagt dit percentage 18,4%, terwijl dit in Nederland 24% is. Vooral in de oudere leeftijdsgroepen is het verschil merkbaar. Dit kan te maken hebben met diverse factoren, zoals beperkingen in aanbod (onvoldoende activiteiten of programma's specifiek gericht op ouderen), toegankelijkheid (barrières zoals vervoer, toegankelijkheid van sport-locaties en kosten kunnen een rol spelen), sociale factoren (veranderingen in sociale netwerken en het verlies van sociale contacten kunnen invloed hebben op de motivatie), gezondheidsproblemen en een gebrek aan informatie. Het benadrukt de noodzaak om in het uitvoeringsprogramma het aanbod en de toegankelijkheid van sportactiviteiten voor ouderen te verbeteren en gerichte programma's te ontwikkelen die aansluiten bij hun behoeften.

1 Gezondheidsmonitor Volwassenen en Ouderen 2022, GGD'en, CBS en RIVM / 2 Sport en bewegen in cijfers clublidmaatschap

Missie en ambitie

In dit hoofdstuk wordt beschreven waar Echt-Susteren naartoe wil.

Missie

In de gemeente Echt-Susteren streven we ernaar een stevig fundament te leggen voor sport en bewegen, met een gevarieerd sport- en beweegaanbod, goede faciliteiten, sterke sport- en beweegaanbieders en deskundige begeleiding voor leden. We willen het bereik van sportieve activiteiten vergroten, waarbij we laagdrempelige initiatieven stimuleren en sport en bewegen voor iedereen toegankelijk maken. Daarnaast benutten we actief de maatschappelijke waarde van sport als middel voor sociale cohesie, gezondheidsbevordering, sportief opgroeien en persoonlijke ontwikkeling. Een goede samenwerking met de gemeenschap en de diverse partners zijn onmisbaar om gezonde en actieve inwoners te realiseren.

Ambitie

Ons sport- en beweegbeleid is opgebouwd uit vijf kernambities die als stevige fundamenten dienen voor onze inspanningen. Deze ambities zijn onderling verbonden en vormen de leidraad voor onze acties en initiatieven. Tijdens de uitvoering kunnen activiteiten tegelijkertijd bijdragen aan meerdere kernambities. Gezamenlijk streven we met de uitvoering van het sport- en beweegbeleid naar het verwezenlijken van onze missie en de gestelde doelen.

Tot en met 2030 richten we ons op de volgende vijf ambities:

1. Sport en bewegen voor iedereen
2. Vitale sport- en beweegaanbieders
3. Sportief opgroeien
4. Waarde van sport en bewegen
5. Sportinfrastructuur

Sport en bewegen voor iedereen

Waarom

Helaas is sport en bewegen niet voor iedereen vanzelfsprekend. Niet iedereen voelt zich welkom in de sport en voor bepaalde doelgroepen is sport niet altijd even toegankelijk. Een grote groep mensen heeft niet de financiële middelen om deel te kunnen nemen aan sport en bewegen. Het aantal senioren in Echt-Susteren stijgt de komende jaren. Voor deze doelgroep is het belangrijk om in beweging te blijven zodat ze vitaal ouder kunnen worden. Naast vitaal ouder worden is de sociale component van sport voor deze doelgroep belangrijk. Sport- en beweegactiviteiten dragen namelijk bij aan het voorkomen van bijvoorbeeld eenzaamheid. Mensen met een beperking ervaren vaak letterlijke en figuurlijke drempels om deel te kunnen nemen aan sport en bewegen. Niet overal is er passend aanbod voor deze doelgroep. Het aanbod is niet altijd toegankelijk of het ontbreekt aan de juiste begeleiding. Ook ervaren ze uitdaging met het vervoer en de juiste (sport)hulpmiddelen Kwetsbare doelgroepen lopen achter ten aanzien van sport- en beweegdeelname en de gezondheidsachterstand is groter. Hierdoor zetten we in op het beter mogelijk maken van sport- en beweegdeelname door deze doelgroepen.

Doelen

1 Toegankelijkheid en diversiteit

We streven naar gelijke kansen voor iedereen om te sporten, ongeacht achtergrond, leeftijd of beperking, door inclusieve programma's, financiële ondersteuning (Jeugdfonds Sport & Cultuur en Volwassenenfonds Sport & Cultuur), ondersteuning (IKS Midden-Limburg) en voorlichting. Ook wordt aandacht besteed aan de LHBTQI+ gemeenschap, zodat iedereen zich welkom en veilig voelt.

2 Beweegprogramma's

We stimuleren de ontwikkeling van specifieke beweegprogramma's voor diverse doelgroepen.
Voor ouderen richten we ons op activiteiten die vitaliteit, mobiliteit en sociale verbinding bevorderen en eenzaamheid helpen voorkomen. Samen met zorginstellingen, welzijnsorganisaties en lokale sport-aanbieders ontwikkelen en ondersteunen we een breed en toegankelijk aanbod, inclusief zwemonderwijs om zwemvaardigheid, gezondheid en sociale interactie te stimuleren.

3 Passend beweegaanbod

We laten een behoefteonderzoek uitvoeren onder diverse doelgroepen om in samenwerking met profes-sionals, IKS midden-Limburg en andere partners een passend sport- en beweegaanbod te realiseren.

4 Samenwerking en informatievoorziening

We stimuleren de samenwerking tussen de gemeente, verenigingen, maatschappelijke organisatie en ondernemende sportaanbieders om digitale informatie te verstrekken, drempels weg te nemen en een veilig sportklimaat te bevorderen.

5 Professionalisering en sportpromotie

We laten professionals en sportambassadeurs opleiden en inzetten om inclusieve sportprogramma's te implementeren en sportparticipatie te bevorderen, met extra aandacht voor gemeenschappen in armoede, isolement of met een migratieachtergrond.

Vitale Sport- en beweegaanbieders

Waarom

Sport- en beweegaanbieders hebben een belangrijke rol in onze samenleving. Het is niet alleen een plek waar veel mensen sporten, maar ook waar mensen samenkomen en waar sport mensen met elkaar verbindt. Echter het klassieke verenigingsmodel staat onder druk. Ledenaantallen nemen af en vrijwilligerstekorten nemen toe. Ook het sport- en beweeggedrag van mensen is de afgelopen jaren veranderd. Individualisering en digitalisering spelen een belangrijke rol. Sporters zijn op zoek naar flexibiliteit in hun lidmaatschap. Er wordt steeds meer ongeorganiseerd of anders georganiseerd gesport. De ondernemende sportaanbieders spelen hierop in. Het is van belang om de behoefte van sporters en het aanbod van verenigingen beter met elkaar te laten matchen. Een sportlandschap met een sterk fundament aan vitale sportverenigingen en sport- en beweegaanbieders is daarbij een voorwaarde.

Doelen

1 Netwerk, samenwerken, kennisdeling en sportpromotie

We bevorderen de groei van het sport- en beweegnetwerk door contacten te leggen met sport-aanbieders (door middel van thema's). We ondersteunen de ontwikkeling van een overkoepelende website waar sportaanbieders hun sportaanbod kunnen plaatsen.

2 Ondersteuning van vrijwilligers en verenigingen

We laten vrijwilligers opleiden en ondersteunen om sportaanbieders vitaal te houden. Er is een actief programma op het gebied van verenigingsondersteuning. Verenigingsondersteuning is naast vraag- als aanbodgericht ook op impact gericht; welke ondersteuning biedt de grootste impact.

3 Veilig sportklimaat

We ondersteunen verenigingen bij het realiseren van een veilig sportklimaat, inclusief gedragscodes en vertrouwenscontactpersoon (basiseisen sociale veiligheid sportaanbieders).

4 Financiële mogelijkheden en verbindingen tussen aanbieders

We stimuleren verenigingen om hun financiële mogelijkheden te vergroten door samenwerkingen met grotere organisaties en verenigingen te zoeken. Daarnaast moedigen we aan om via het sportplatform verbindingen te leggen met commerciële aanbieders.

Sportief opgroeien

Waarom

Kinderen gaan steeds minder bewegen. Het straatbeeld waar kinderen buitenspelen is grotendeels verdwenen. Dit komt voornamelijk door digitalisering en verstedelijking, waarbij speelplekken minder toegankelijk en veilig zijn. De afname van bewegen leidt tot minder motorische vaardigheden bij kinderen. Terwijl motorische vaardigheden essentieel zijn om met plezier te kunnen sporten en bewegen. Tevens weten we dat sport en bewegen op jonge leeftijd zorgt voor een leven lang plezier in sporten en bewegen.

Naast de ontwikkeling van motorische vaardigheden is het belangrijk dat kinderen op jonge leeftijd plezier beleven aan sport en zich kunnen oriënteren en kennismaken met diverse takken van sport.

We zetten in op de doelgroep jeugd omdat sport en bewegen naast plezier ook bijdraagt aan een gezonde leefstijl, wetende dat overgewicht onder jongeren steeds verder toeneemt. Sport en bewegen draagt bij aan de leerprestaties en de brede ontwikkeling van vaardigheden op sociaal en emotioneel vlak.

Doelen

1 Promotie en kennismaking

We gebruiken landelijke regelingen en subsidies om meer sportactiviteiten voor kinderen mogelijk te maken, zoals naschoolse sport en sport tijdens de verlengde schooldag. We stimuleren de samenwerking tussen verenigingen, sportaanbieders en scholen om kinderen enthousiast te maken voor sport.

2 Voorlichting, bereikbaarheid en diverse sportmogelijkheden

We bevorderen voorlichtingsactiviteiten op scholen en kinderopvang over sportdeelname.
We onderzoeken of schoolpleinen en speelvoorzieningen buiten schooltijden toegankelijk gemaakt kunnen worden, om zo de sport- en beweegdeelname te verhogen.

3 Sportcarrousel en samenwerking tussen verenigingen

We stimuleren jongeren voor sport- en beweegdeelname door middel van sportcarrousels in samenwerking met verenigingen en sportaanbieders.

4 Naschoolse opvang en verlengde sporttijd

We onderzoeken of er vraag is naar sportieve naschoolse opvang bij verenigingen. We stimuleren een langere sportduur voor kinderen, mogelijk door ouder-kind sportactiviteiten en in samenwerking met en tussen verenigingen en sportaanbieders.

Waarde van sport en bewegen

Waarom

Sport wordt de laatste jaren niet alleen ingezet als doel maar steeds vaker als middel. Het sociaal domein zet sport steeds vaker in ter bevordering van gezondheid, een actieve leefstijl en participatie.

Bij investeringen in sport is het gebruikelijk om ook naar de Social Return on Investment (SROI) te kijken. Dit betekent dat we ook kijken naar het maatschappelijk rendement. Sport en bewegen in onze gemeente krijgt van het Kenniscentrum Sport & Bewegen een SROI-cijfer van 2,77 (landelijke SROI-cijfer is 2,76). Dat betekent dat de maatschappelijke opbrengsten van sport en bewegen in Echt-Susteren 2,77 keer hoger zijn dan de kosten. Investeren in sport en bewegen levert dus een positief maatschappelijk rendement op. Die positieve opbrengst zit bijvoorbeeld in gezondheidswinst, een hogere levensverwachting en lagere zorgkosten. Maar ook in lager ziekteverzuim op de arbeidsmarkt en een hogere kwaliteit van leven.

Doelen

1 Waarde van sport inzetten

We zetten de waarde van sport en bewegen nadrukkelijk in bij aangrenzende beleidsvelden.
Hiermee willen we de gezondheid van de inwoners bevorderen en stimuleren we een actieve leefstijl.
Tevens draagt sport en bewegen bij aan participatie. Dit wordt gedaan door verbindingen te leggen, samenwerkingen te zoeken en mogelijk (deels) uitvoering te geven aan sport- en beweegcomponenten van deze beleidsvelden. Denk hierbij aan JOGG, HealthyLife en het preventieakkoord.
Ook wordt sport en bewegen gepositioneerd in de integrale en lokale aanpak binnen het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA).

2 Inzetten van topsporters als ambassadeurs en motivatie voor beweging

We zoeken samenwerking met regionale partners om topsporters en talenten in te zetten als ambassadeurs. Ambassadeurs kunnen diverse doelgroepen enthousiasmeren voor een actieve en gezonde leefstijl.

3 Preventieve educatie en bewustwording van gezondheid

We ondersteunen bijeenkomsten over preventie en gezonde leefstijl bij sportverenigingen en sportaanbieders om bewustwording te vergroten. Sport wordt ingezet als middel om meer bewustwording te creëren over de gezondheidsvoordelen van sport en bewegen.

Sportinfrastructuur

Waarom

In Echt-Susteren zijn veel verenigingen en sport- en beweegaanbieders actief. Er worden vele takken van sport aangeboden voor diverse doelgroepen. Echter is het aanbod niet altijd bekend bij de inwoners. Ook heeft Echt-Susteren het multifunctionele Leisurepark de Bandert, waar naast diverse sporten ook veel andere activiteiten worden aangeboden.

Echt-Susteren kent ook diverse regelingen waar inwoners gebruik van kunnen maken. Denk hierbij aan de regelingen zoals Jeugdfonds Sport & Cultuur en het Volwassenenfonds Sport & Cultuur. Deze regelingen zijn niet altijd bekend bij de inwoners. Naast de inhoudelijke inzet richting kwetsbare doelgroepen, het onderwijs en verenigingen en sport- en beweegaanbieders, is het zaak om het bestaande aanbod en ondersteuningsmogelijkheden beter in beeld te brengen.

In het proces om te komen tot dit sportbeleid zijn er meerdere bijeenkomsten georganiseerd. Tijdens deze bijeenkomsten bleek er een grote behoefte te zijn onder de verenigingen, sport- en beweegaanbieders en maatschappelijke organisaties om elkaar beter te leren kennen en samen op te trekken. Binnen het sport- en beweegbeleid willen we deze samenwerking faciliteren en aanjagen.

Doelen

1 Creëren van een Sportplatform

We ondersteunen de ontwikkeling van een digitaal platform waar zowel inwoners als sport- en beweegaanbieders terecht kunnen voor informatie, ondersteuning en verbinding van vraag en aanbod.

2 Betere samenwerking en benutting van faciliteiten

We stimuleren samenwerking tussen verenigingen, sportaanbieders, scholen en lokale organisaties om de ruime sport- en beweegfaciliteiten beter te benutten.

3 Sportparkmanagement

We faciliteren een pilot van twee jaar met een sportparkmanager op Leisurepark de Bandert. We onderzoeken tijdens de pilot of deze aanpak ook op andere sportlocaties in de gemeente kan worden toegepast.

4 Investeringen buitenruimte

We stimuleren sporten en bewegen in de buitenruimte door goede en veilige paden, speelplekken, sporttoestellen en multifunctioneel gebruik van accommodaties te bevorderen.

5 Duurzame sportaccommodaties

We ondersteunen het verbeteren van de duurzaamheid van sportaccommodaties. We houden daarbij rekening met de vitaliteit van een vereniging. Op deze manier zorgen we ervoor dat verenigingen stappen kunnen zetten richting een duurzamere toekomst, terwijl we tegelijkertijd de financiële gezondheid van de verenigingen ondersteunen en milieuwinst boeken.

Van papier naar uitvoering

Met het voorliggende sport- en beweegbeleid formuleren we onze ambities en geven we richting aan de uitvoering hiervan. Daarmee vormt deze beleidsnota de kapstok voor het nader op te stellen uitvoeringsprogramma 2025 – 2030. Hierin beschrijven we concreet op welke wijze en met welke acties we de voorliggende ambities gaan realiseren. Waar het sport- en beweegbeleid door de gemeenteraad wordt vastgesteld, zal het uitvoeringsprogramma door het college worden vastgesteld. De gemeenteraad wordt middels een raadsinformatiebrief op de hoogte gesteld van het uitvoeringsprogramma.

Financieel kader

Uitgangspunt is dat de kosten van het uitvoeringsprogramma van dit sport- en beweegbeleid binnen de budgettaire kaders van de gemeente moeten passen.

Gemeente Echt-Susteren

Huis voor de Sport Limburg